

על פי התורה אשר יורור

Yorucha

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות עומקא דדינא

הלכות חמץ במשחרר ב

CORPORATE CHAMETZ

THE DISTRIBUTION OF THIS VOLUME HAS BEEN SPONSORED BY

REB SHIMSHON BIENSTOCK AND FAMILY

IN HONOR OF THE YORUCHA CHABURA AT THE KOLLEL LOS ANGELES
AND IN APPRECIATION OF ITS ROSH CHABURA - RABBI ZALMAN FRAGER

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראי מקומות

עומקא דדיןא

Prepared by Rav Yosef Kushner
Head of Shabbos and Issurei Hana'ah Division

Rav Dovid Grossman
Rosh Bais HaVaad

Rabbi Yaakov Tescher
Director of Torah Projects

Reb EC Birnbaum
Chief Marketing Officer

Rav Baruch Fried
Dayan and Yorucha Project Editor

Rabbi Ariel Ovadia
Yorucha Content Editor

Rabbi Chaim Belsky
Head of Yorucha Development

A project of
BAIS HAVAAD
HALACHA CENTER

1.888.485.VAAD(8223) | 732.232.1412

WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA

YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

105 RIVER AVENUE, SUITE #301, LAKWOOD, NJ 08701

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business
Halacha
Services

Bais Din
& Dispute
Resolution

Zichron
Gershon Kollel
for Dayanu

Medical
Halacha
Center

Kehilla &
Bais Din Primacy
Initiative

Halachic Awareness
& Education

תוכן העניינים

חלק א' - חמץ של נכרי או של הפקר שמנוה ברשות ישראל

8agdri chayob b'dikat chametz v'bitul chametz
11	chametz shachnais uko'im le'sek or bnei shel yisrael
14	bneim shel yisrael ha'moshcramim la'nacrim
19	chovat bi'ur chametz shel momer

חלק ב' - הנאה מחמצ בפסח

22	yisrael she'asuk um chametz b'pesach
26	haneah machamz shel uko'im b'pesach
27	uboda b'chamz shel uko'im
30	aisor rotsa b'kayomo shel chamz

חלק ג' - חמץ שהגיע לרשות ישראל או לאוצרו בפסח

34	kavlat doron ao moshlo shel chamz
36	shilmo chamz b'ed shcirot
40	teltol chamz b'ido
42	chamz b'reshuto she'uber ulio ha'pesach

For a full subject overview, see pages 48-51

For info about specialized corporate mechiras chametz see back inside cover

In memory of

HARAV YOSEF GROSSMAN ZT"ל
לע"ג הרב יוסף גROSSמן זצ"ל

LOWINGER FAMILY

ר' מאיר משה בן בן ציון הלוי ז"ל • מינקא בת משה שמואל
ע"ה • ר' דוד בן ברוך בענדייט ז"ל • גאלדיא בת משה דוד
ע"ה • ר' יונה בן יצחק ז"ל • מרים בת חיים ע"ה

**ARYEH WEISS
& FAMILY**

THE KUTOFF FAMILY
לע"ג ישראל ליב בן מרדכי ז"ל, ברכה
לאה בת אורי ה ליב ע"ה

**MR. HOWARD
ZUCKERMAN Z"ל**
ר' צב יעקב בן פסח הוהה ז"ל
By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

**BARRY LEBOVITS
& FAMILY**

the program that is transforming the way frum business is conducted

CORE COMPONENTS OF OUR PROGRAM

1

MAREH MEKOMOS BOOKLET

A set of carefully curated source sheets created by expert Dayanim in the field, which enables you to learn the sugya in depth and gain a thorough understanding of the topic and its intricacies.

2

AUDIO BLATT SHIUR

A daily 15-minute audio shiur delivered by a Dayan who serves as your “virtual chavrusa” and walks you through the entire limud for the day, helping to connect it into a cohesive sugya.

3

WEEKLY OVERVIEW VIDEO

At the culmination of each week's learning, an overview/halacha l'maaseh shiur is presented, where the concepts internalized through the week come to life in real-life workplace scenarios.

4

BUSINESS HALACHA DAILY Q&A

Daily 3-5 minute videos that are in sync with the topics of the Yorucha Curriculum, and go through practical questions and answers on the subject at hand.

ATTENTION CHABUROS: Additional zoom Q&A sessions can be arranged | Need help finding a Rosh Chabura? Contact us

Join as an individual, as a community with your shul and chavruses, or a business!

Receive your content via

732.232.1412

888.485.VAAD(8223) #302

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

CORPORATE CHAMETZ

Sugya Introduction

Concepts that will be discussed in the coming three-week Sugya.

PREFACE

The Torah forbids retaining any Chametz in our possession over Pesach. In addition, there is a positive commandment to get rid of any Chametz. Chazal further required all Jews to both search for and destroy all Chametz before Pesach, and also to annul any Chametz in their possession.

1. In the first section we will discuss business owners who have non-Jews frequenting their offices or buildings on Pesach, whether the Jewish owner or landlord is responsible for Chametz that may be brought into the premises. Another discussion is whether workers who are typically fed by their Jewish employer can be allowed to eat Chametz at their place of employment.
2. Part two discusses the Torah prohibition of benefitting from Chametz on Pesach. This includes benefit derived from Chametz belonging to a non-Jew, such as business transactions or insurance involving Chametz merchandise. Even if an establishment was sold to a non-Jew for the duration of Pesach, the Jewish owner may not benefit from Chametz related profits, or even the mere retention of a job due to Chametz.
3. Lastly, we will look at the rules of Chametz after Pesach. If a Jew possessed Chametz on Pesach it is forever prohibited for use. What if a delivery of Chametz arrived on Pesach? What if the Jew canceled the order, but it arrived anyway? Must he refuse delivery or can he allow it to remain outside until after Pesach? We shall see that even the mere handling of Chametz can be prohibited, despite the lack of intention to acquire it.

קדמה

התורה אסורה להשחתת חמץ בפסח, והמשהה אותו ברשותו עובר בלאו, שנאמר (שמות יב יט) שאור לא ימצא בבתייכם, וכן נאמר (שם יג ז) ולא יראה לך חמץ. וכן חייבה תורה להשבית ולבער החמצ שנאמר (שם יט טו) אך ביום הראשון תשבירו שאר מבתיכם. במשנה ריש פסחים מבואר שיש חייב לישראל לב"ד דוק את ביתו ורשותו קודם פסח ולחפש אחר החמצ הנמצא בו לבعرو בזמן ביעורו. ויש לדון באופן שיש נקרים הנכנסים לרשותו או לעסקו בפסח, איך מתן קיימים דין הבדיקה או הביעור.

1. ראשית כל, צرיכים לבדוק מה הדיון בחמצ שה- כניסה עכו"ם לעסק או לבניין של ישראל האם יש בזיה חייב לבعرو. עוד צריכים לבדוק בכ"א שיש לישראל בניינים המושכרים לנקרים, והישראל בעצם לא נמצא שם כלל בפסח, האם צריך להזהר שלא יהיה חמץ בתוך הבניינים בפסח או לא.

2. עוד נבהיר בע"ה דין הנאה מהחמצ בפסח, כגון ישראל שמקורו עסקו לעכו"ם בפסח, אבל מקבל רווחים מחמת החמצ שיש בו. או למשל אם צריך את החמצ כדי שלא יתבטל עסקו מכל וכל במשרימי הפסח, שנמצא שהגם שמכר את העסק לעכו"ם, ס"ס הוא נהנה מהחמצ שע"ז יה"ל עסק אחר פסח.

3. וכן יש לבדוק מה דין חמץ המגיע לרשותו של ישראלי ע"י הדואר (mail) וכדו', האם יכול לקבלו או חייב מיד לבعرو? ומה הדיון בישראל הקונה "סאי-רות" (closeouts) ומגעים למחסנים שלו הרבה משלוחים של סחרה אף בפסח, והרבה פעמים יש בהם חמץ והוא לא ידע מזה עד אחר פסח: א', האם עובר עליו משום בל יראה, ב', אם נחשב חמץ עבר עליו הפסח ואסור ליהנות ממנו?

QUESTIONS ON Corporate Chametz

Below are some practical scenarios that will apply to the material

1

Can I allow gentiles to bring chametz into common areas of my business, like picnic tables or other areas that contain food?

2

If I forgot to sell some chametz merchandise before Pesach, and it was sold on Amazon over Pesach, am I allowed to receive the money?

4

I am a nurse and part of my job is to bring chametz to the non-Jewish patients, is there any issue with that?

3

I discovered after Pesach that I had received a shipment of closeouts to my warehouse that included some Chametz, can I use it?

Join BHD and receive a 3-5 minute video post derived from the current Yorucha topic.

JOIN “BUSINESS HALACHA DAILY” TODAY!

For answers to these questions, and for more Q&A topics like these, visit baishavaad.org/daily
To sign up to the Business Halacha Daily WhatsApp group messages 732.232.1412

חלק ב' הנאה מחמצ' בפסח

תוכן העניינים

- ישראל שעוסק עם חמץ בפסח 22.....
- הנאה מחמצ' של עכו"ם בפסח 26.....
- עבודה בחמצ' של עכו"ם 27.....
- איסור רצחה בקיומו של חמץ 30.....

הלבות פסח מימן תמב תmag

באר הגולה לב

(ג) בכלים שמניחין בהם קמח כל השנה (מהרי"ו) וכן (פע) (נא) בכלים שמניחים בהם פת כל השנה. ומפה שהיתה מונחת על (פע) שק קמח לא מהני לה נזoor, (nb) וצורה ניבוס כדי לשמש עלייה בפסח (מהרי"ל):

תmag דין חמץ בערב פסח לאחר שש, וכו' ג' סעיפים:

א "חמצ מSSH שעת ולמעלה ביום י"ד (ה) (א) אסור בהנאה (ב) *(אפסיול חמוץ של אינוג'ודוי אסור ליהנות ממנה) (טו סימן תג ורבי"ש סימן ח). יואסרו הומר הרים (ג) שתי שעות קודם, דהיינו מתחלת שעיה חמישית. ימיהו, כל שעיה חמישית מותר בהנאה, וראשאי למכוון לאינוג'ודוי לא אפסיול (ג) (ד) הרבה ביחיד שודאי לא יאכלנו קודם פסח, היוכלו להאכילו להבומה חיה וועף,

א כזיתה טחים כי
וכרים יהוד, סדר שם
הרבנן בפרק א
ווא"ש שאורי טוקט
ב משעה זו או יותר
חוור, גמור שם
ג בסוף דרכך ובגמרא
ש ד בתייא שם וכפת הל ה שם בסמה

985.1234567

באר היטב

מגלאין וכל הכלים ששמשו בעיטה, מהרי"ל. וכחוב שכנה"ג: ונשי דין מנקרין אותן היטב ומצעינין, ואפסיול עירקה שלשין בה, נואה כבית אף אם בדק בתוך הפסח ציריך לרבק, ולא תקנה הברכה על מנתה האיסור רק על עשיית המצווה, י"ש, וכי לעיל סימן תלה, וכיון משיער סימן חם בשם פשיטה דיכול לנוין: (פע) בכלים. היינו סלים של נצרים: (פע) שך. כתוב לבודש: אבל שכן עצמן לא סגי בגיור וכibus. כתוב א"ז: היה שך חדש לכטבoso ולחזרו וליתן בו קמח דפסח ציריך להחיר הפירות כל תלאים, ורק דריש דקנין הגאון ז"ל. ז"ע אמר נהנו בו קמח בדיעבד בתוך הפסח בעלי הדירתו ופירות, וכיון זיל נוגה להקל במשמעה הש"ע, וכן שכנה"ג כתוב שנางנו כן, ע"כ. וכחוב מ"א: ולא מהני הדרה בIMALMA, והוא דאודורה הקץ נדבך, וזה יכitos בחמץ ואפר כביטתה. וטובי"ק דורך לשרותו בשיכר, יציריך לנטגן בחדר או לשושה מהיצה לפניה, וכן רכבים, עמ"א סימן חס' ק". וכן הילפי מדרינה:

(ה) אסור בהנאה. מדאורייתא. ומ"ם איינו עבר בכל יראהuder להיליה, רק על מ"ע דתשיחו, מ"מ פ"ג. וכחוב ס"ט המשמעות רשי"ד דובער: (ו) שתי שעות קודם. אפסיול חמץ ורבנן כגן חמץ נוקשה אסור ג"ג, וכן להילשון חמץ ע"ש ערבותו, ח". וכ"כ ע"ש. מת בע"פ יוצאי לברק' וחוור ייאלו ואח'י קברותו, מהרי"ל, וכן פסק ח"י, שלא שנקרא שם בעילוי עלייו מותר למכוון קודם פסח בשעת היתר לא"י אף שידוע שלא יכלוה קודם פסח, הסכמה אחרים. אבל הב"ח מחדר דכל מיידי שם בעילוי עלייו אסור למכוון

משנה ברורה

משמנון חמץ שמניחין היטב ומצעינין במקומות גנווע: (א) בכלים שמניחין בהן קמה. דשמא יש עליהם חש חמוץ ונכנסו בין הประสงיקס: (גא) בכלים שמניחים בהם פת. היינו סלים של נצרים, מפני שיש בהם גומות ואי אפשר לנקרן, (פג) ויש להטמינים בחדרו שאנו ניגל לילך שם: (פע) וצרכיה כibus. היינו כibus יפה בחמץ ואפר וחביטה [אחרונים]. ועין לקמן סימן חג' תניג סעיף ווכמשנה ברורה שם:

א (א) אסור בהנאה. מדאורייתא, (ה) ויליך בגמרה מדכתייב' לא תאכל עלייו חמץ', כלומר על קרben הפסח, וכיילו חול' דרוצה לומר: לא תאכל חמץ משעה שרואה לשחיטת הפסח, דהיינו מוחצות היום ואיליך שהוא בא בין הערכבים, ומשעה שאסור באכילה אסור בהנאה, אכן עדין אין על אכילתו חובה כתת עד הלילה. וכן לענין ביל יראה והל' ימוא הפסח גופא, מדכתייב' "שבעת ימים אמור לא ימצא באביכם וגוז", "ולא יראה לך שאור שעת ומעליה כל-זמנן של האגייע ימי הפסח גופא, מדכתייב' מאיר לא מדכתייב' שבעת ימים", ומכל מקום אף שאינו עוכר בבל יראה, עוכר שעתה דתשבתיו שאור מבתיכם", דקאי על ערבע-פסח משש שעות ולבעלת, כמボואר בש"ס: (ב) ואפסיול חמוץ של עכ'ו"ם. דהא באורייתא (ג) לא כתיב חמץ', אלא חמץ סחטמא, בין ירושאל ובין זעכ'ו"ם, והאי דינא, עיקרו הובא בפסקים לענין פסח, והרמ"א העתקו הכא להשמעינו זה הוא הרין דאסור גם משש שעות ולמעלה: (ג) שתי שעות קודם. הטעם, ממשו יום המונן, דארם עשו לטעות אז שתי שעות כיוון שאין שמש זורתה. ואפסיול חמץ נודע ביהודה סימן כ"ג גמ"כ אסור באל השתי-שעות, וכל-שכן חמץ על-ידי תערובות. ובתשבתיו נודע ש嘲ה חמץ נוקשה בשעה חמישית: (ד) הרבה ביחיד. אפסיול דבר שנקרא שם בעילוי עלייו, כגון שמקר או צרל יין-שרף, לא גורין שיחדשו שמו שמכור לו היהראל בפסח כשיראו שהעכו"ם מחזיק בהן בפסח, כיון שマーker לו על-כל-פניהם בשעה המותרת למכוון [אחרונים], דלא כב"ח]:

שער הצווין

אות יש לספיק להקל: (פ"ט) מגן-אבורם מפרש דבזה לאחר סני אחר שיניך יטיב מהי"ו. והה הפרימנודיס מפרש דבזה מהי"ו. והה הפרימנודיס מפרש דבזה מהי"ו. והוא שאנן בערבות ריש לזרוף כויה, שם אינו מועל הטמונה בלבד, אבל מדברי החקיעקב והמדרש מהטע דוחורייזו בעי': (ס) כייאו כמה אהונים ונג"א מכללים, דרעת המחבר לפסקה בהרמב"ש השעיקן להלכה כרב' יהודה. ווא',armac מקום לאו פסיקא היה, דכלמה פוסיק אין עוכר על מן זה בלאו כי אם כבשה דישביהו, עיין בראב"ד מלמהotta סומ"ג, ולפי היה אין ברור אם אסור או בהנאה מדאורייתא, עיין שם ברבייהם. עיין ברין ובמהר"ס ב"ב כמו שתכobe בספר חוק יעקב. ומכל מקום לא בררא היא, דרעת רשי"ב בכבאי' החקיקאמ דרכ' כת ובבב' דרכ' רשות המטהיל יין לרבי הראב"ד ומוהר"ס ב"ב כמו שתכobe בספר חוק יעקב. ומכל מקום לא בררא היא, דרעת רשי"ב בכבאי' החקיקאמ דרכ' כת ובבב' דרכ' רשות המטהיל יין לרבי מאיר' דמש שעתות ולמעלה עוכר בכל יראה, וכן ממש דעתו חננאל דרכ' וטופ עמוד בדיבור המטהיל יין לרבי הראב"ד ומוהר"ס ב"ב כמו שתכobe בספר חוק יעקב. ומכל מקום לא בררא היא, דרעת רשי"ב בכבאי' החקיקאמ דרכ' כת ובבב' דרכ' רשות המטהיל יין לרבי עין שם, וכן כתוב העיטור לרבי יהודה יש לאו דבר ריאת מושל ולמעלה: (ג) ריב"ש: (7) עולה-שבת וחק-יעקב וחמד-משה:

שער תשובה

[ג] אשרה רשות נב' מ"ט סימן ס' סעיף ג' שא שורה וכרה חכם אשרה לומר רשות ותשבתיו אינו אלא בע"פ ולא בשאר ימות הפסח, דהיינו מתקן הפסח ציריך לרבק, ולא תקנה הברכה על מנתה האיסור רק דפסח ציריך להחיר הפירות כל תלאים, ורק דריש דקנין הגאון ז"ל. ז"ע אמר נהנו בו קמח בדיעבד בתוך הפסח בעלי הדירתו אם יש להחיר אפסיול באכילה, ובב"ח ס"ט תביב החביר א"ז בשוק יישן שאין בטלים ולחות זיל נוגה להקל במשמעה הש"ע, וכן שכנה"ג כתוב שנางנו כן, ע"כ. וכחוב מ"א: ולא מהני הדרה בIMALMA, והוא דאודורה הקץ נדבך, וזה יכitos בחמץ ואפר כביטתה. וטובי"ק דורך לשרותו בשיכר, יציריך לנטגן בחדר או לשושה מהיצה לפניה, וכן רכבים, עמ"א סימן חס' ק". וכן הילפי מדרינה: (ה) אסור בהנאה. מדאורייתא. ומ"ם איינו עבר בכל יראהuder להיליה, רק על מ"ע דתשיחו, מ"מ פ"ג. וכחוב ס"ט המשמעות רשי"ד דובער: (ו) שתי שעות קודם. אפסיול חמץ ורבנן כגן חמץ נוקשה אסור ג"ג, וכן להילשון חמץ ע"ש ערבותו, ח". וכ"כ ע"ש. מת בע"פ יוצאי לברק' וחוור ייאלו ואח'י קברותו, מהרי"ל, וכן פסק ח"י, שלא שנקרא שם בעילוי עלייו מותר למכוון קודם פסח בשעת היתר לא"י אף שידוע שלא יכלוה קודם פסח, הסכמה אחרים. אבל הב"ח מחדר דכל מיידי שם בעילוי עלייו אסור למכוון

שאני חמץ שאפסיול איינו ראי לأكلית אדרם, ועוד לחמצ כו עיסות אחריות [מ"א בשם הרין]:

* ואפסיול חמוץ של בכרי אסור ליהנות ממנה. כתבו האחרוננים בטימן חמה דלפי זה אסור להריה גם פת חמלה של עכ'ו"ם. ובחד-משה מפקק בעיקר דינא דרישי פת חמץ ואפסיול בישראל, לפי מה דקניאו לאן ביורה-ידעה סימן קח לדרכו שאינו עומד לרוח מוות להריה בו, וכמרקן לעגנון פת, עיין בדרכו. אכן באמת לא בראיה שמי דרשו רוחם דבר ושם פה איינו עומד לרוח, עיין לעיל סימן ר�ז בהגאה שמי דרשו רוחם דבר הוא, ומואידאמו, דבחמץ בפסח ואיסורא במשחו אומין רחאת מלוא, עיין מאיר לא אמר, דבחמץ בפסח ואיסורא במשחו אומין רחאת מלוא, שם. ובירן יש לאסור מטעם אחר, דשמא יבוא לאכלי, עיין במנין

From midday on Erev Pesach one may not benefit from Chametz at all, even from Chametz belonging to a non-Jew.

ש"ע או"ח תmag ס"א, משנ"ב ס"ק א' וב' חמוץ נאסר בהנאה בערב פסח משש שעות ולמעלה. וכחוב הרם"א שאפסיול חמוץ של א"ז, אסור ליהנות ממנו. עב' במשנ"ב מקורו ונגד האיסור הנאה.

ולאחרים מותר להשתמש בכסף בכלל אופן.

ג) ואם אינו מקבל מיד את הכסף תמורה חמץ, רק נותן חמץ לגוי בהקפה (כגון סוכנים שדרכם למכור בהקפה), אע"פ שאסור לו לחת את הכסף אח"כ מהגוי, אם עבר ולקח מותר לו להנות מהם.

ואם הגוי נותן לו שיק (אפילו לא דחוי), הרי זה Cainelo קיבל בהקפה, שהוא רק התחייב על הכסף ולא כסף עצמו⁵.

ד) עבר וקנה בכסף זה חמץ אחר ("חלפי חלי芬"), הרי זה מותר.

ה) אם מכרו את חמץ שלא בידיעתו מותר לו להשתמש בכסף זה.⁶

ו) דוגמים של חמץ שעבר אליהם הפסק ונזרעו, הח"י התיר לאכול את הגידולים, והמקור חיים אסור.

ז) בהמת גוי שאכל חמץ, וכן הבהמות שנמכרו בחמץ והגוי האכילה חמץ, יש המתרירים לשותת חלב ממנה באותו יום, ויש המכחים ואוסרים לשותת החלב שבתוך מעל"ע אכילת החמץ.⁷

ח) אסור להסביר או להשאיל כלים של חמץ לגוי, וכן אסור להסביר לגוי מבונית עבור הובלת חמץ, משום שאסור להרוח מאיסורי הנאה, אבל להסביר סתם, אפילו שידוע שהגוי יוביל

5) כן שמעתי מהగאון קרלייך שליט"א, דשיק אינו נחשב בכסף עצמו, ולא שטר, אלא שליחות לבנק קיבל כסף, כמו לגבי ריבית, ועוד.

6) בסימן תמ"ג ג', ועיין שו"ת ח"ס אור"ח סימן ק"ד.

7) עיין במ"ב סימן תמ"ח ס"ק ל"ג. אבל היהודי אסור לו לאכול חמץ.

8) עיין שער תשובה סימן תמ"ח ס"ק י"ז, ובשדי חמץ שם סימן ב' אותן ד', ומ"ב שם ס"ק ל"ג.

Accepting a check as payment for Chametz is the equivalent of a delayed payment, and therefore one may benefit from the payment.

Note however, that according to the Biur Halacha cited above, one would not be allowed to cash the check in the first place. Only if he has already done so would the money received be permitted for use.

סידור פסח כהלכה ב", י'אות ו' סעיף ג', כ' גם אם קיבל "שיק" (check) בשעת המכור חשב לקבלת מועות לאחר זמן ומותר להנות ממנו כיון שאין ה'שיק' שבוע ממון עצמו דינו כמו שマーク בהקפה יכול להנות ממנו. ודע, דלפ"מ שכחנן לעיל מהביאור הלכה שאסור לקבל המעות אפילו לאחר זמן, א"כ ודאי אסור נמי להחלה ה'שיק' בעד מועות בبنק, דהיינו העשוה לקבלת מועות ודבו זה נפקאASA. והברוי כאן מהני רק שאם כבר החליף ה"שיק" מותר להשתמש בדים אף כאשרנו הפסד מרובה.

הלבות פמח סימן תנ

עג באר הגולה

(יט) אל-אַםְכִּין הַקָּדִים (יל) דִּינֵר (כ) או שְׁנָא וְמַתָּן בַּיד: הַגָּה (כא) וְאָסֹר לְקָנוֹת חָמֶץ 'טו. מִפְנִי שְׁרוֹתְהוּ אֶלְעָזָר שְׁלֹעַת הַטּוֹר אָסֹר' בְּקֹטוֹן לְאָסֹר שְׁלֹעַת בְּקֹטוֹן מִאָ:

*אָסֹר לְהַשְׁכִּיר (יג) [יג] כלִי לְאַינוֹ-יְהוּדִי *בְּפַסַּח (כד) כְּדִי שִׁבְשָׁל בְּרֹחֶם,

שער תשובה

[יל] דינר. עייןbara היטוב. ועיינבושית כ"ח סימן קמג שלדעת הטור אסור לפ███וק עם הא"ז קומס הפסח שיאכלו עמו עבדיו ושוחחו האינס-יירדים בפסח אף שאומר בן קומס פסח, שפערן כל יום ויום והוא גומא' חוכו ואגי פרעע. וא"כ מי שיש לו תינוק וצריך לשוחחו חמץ, מותר לומר לא"י תן לו לשוחחו חמץ ואני פרעע, אבל הוא לא רק החמצ בידך. וכח"ז כתוב שאל יאמר ואני פרעע, עצי' ב"ז, ע"ש, עיון סימן ט שכטב שף ביז ב"ז סכחה לא יתון לו החמצ ביהודי דלאה תדי למליכל מניה, וכח"ג אמרין לנוין ביז קריאה ע"ש. עיין ב"ז א"ס שם"ג ובוחשנה נ"ש סימן ז' ראיון שית' חכל שדי, מ"א, טימן מג. ומ"ס טוב לעשוה מחזיא עשרה להפסיק כדי שלא יברא לאכלי ממנה, ח'ז, ע"ש: (יג) של א"י. ראיון שליחות לא"י נמצאת היישרל קונה אותו; ועוד, דיאכיא למייחש שם יאלל מנגנו; ועוד, דונואה דרוציה בקיומו, מ"א: (יג) כל. הטעם, שורצה בקיומו ישאר היורי בפסח והוא וווצה ליתנו לו אחר הפחס יש לזרה התהיה, ע"ש: [יג] כל. וכתב ב"ז כ"ב

באר היטוב

ביאור הלכה

ישראל אפללו קודם שבאו לרשותו, וכמו שכטבו במסנה ברורה, וכן מגאנו בספר בית מאיר, עיין שם: * אָסֹר לְהַשְׁכִּיר בְּלַי. עיין מושה ברורה טעם הטור, משם וווצה בקיומו. ויש דעתו בגין אחרים אם דוקא שכטבאות או אפללו בשאלת נמי אייא איסור וווצה בקיומו, עיין בוחרי יעקב ובמקורותיהם: * בפסח. ומוכחה משולחני ערך הגראז' דברצתה כל פעם ופעם, יש להקל לששαιר העכרים חמץ בכיתו או לאסורה לכלי ולכלי' בלבד, וכידעל בעסימן תמן, ובועלכ'רחו ציריך העכו"ם להביא החמצ לביתו של ישראל ולהאכילה שם, יש לו לומר להעכו"ם שייקבץ החמצ הנשאר ויישנו לביתו, וכשיצטרך לאכלה עוד הפעם יחוור ייבאנו וייכילנו. ואם אי אפשר למצוא נכי ערך או האכלה לאכלה, אך קונה החמצ זהה ואסורה לכלי ולכלי' בלבד, מוסוכן לה, כדי לאכלה בכל זה, דביש סכנה אין ציריך לדקדק בכל זה, וכידעל בעסימן תמן ומ"ס, ועוד, משם וווצה עליה בטהמן החמצ במקום שמנוח החמצ המכוור, טמיינו שם וויאה התינוק לשם לאכלה, ואם לא, יעשה מחזיא עשרה ביז, וכל זה אם אין התינוק מוסוכן לה, דביש סכנה אין ציריך לדקדק בכל זה, כ"ז לא-אַםְכִּין הקדים לו דינר. לחגנו, וציווחו לתוך מזונות לעבדו כשביאו, או הורייה-הבית; ובזה אסורה (יל) אפללו איינו יודע בודורא שיקנה חמץ. ועיין בירוחה-הבית; דנור דנורו של הוקדים לו דינר אוiso אסורה לא-אַםְכִּין כאשרם לו, ובזה אפללו (יל) לא נתן לו מועות כל אפללו הרטה עכשו ונתנו לו, ובזה אפללו (יל) למייחש שם יאלל מנגנו, ועוד, דהה אין אסורה לא-אַםְכִּין להפעול אין כאן דינר שיקנה לבעל-הבית; אבל כמה (יל) אחרים חלקו עלייו והסכימו לאסורה בכל גווני. ועוד, דהקדרים לו דינר לאו דוקא, (יל) דהוא הדין אם נתן לו דינר בשעה שנחן החגנו החמצ לעבדו דגס-יכן אסורה, ולא את בז מהעוטי רק אם פרע לו לאחר זמן: (כ) או שגשא ונתן ביד. וווצה לו לומר, שבעל-הבית בעצמו לקח החמצ במישיכתו מן העכו"ם לאו רוק עכשו ונתנו לו, ובזה אפללו (יל) לא נתן לו מועות כל אפללו הרטה עכשו וכ"ז. דיאכיא (יל) למייחש שם יאלל מנגנו, ועוד, דהה אין שליקות לעכו"ם, ונמצא דהישראל קונה אותו (יל) ועובד בבל יראה; (לט) ואפללו איינו מושך החמצ מירושה המוכר אלא גוונן לו דמים בלבד בפסח, גמ"ן אסורה, לפי שיש אומרים שישראל קינה מטלטלי מיעכו"ם בסוף בלבד: (כב) אפללו בעסימן ומכל קוקם אם לא ציין לknutno לעצמו וגם לא קיביל עליון אחוריות (מ) כלל, יש לצידך להקל אכילה ובהנאה לאחר הפסח, כן כתוב הפני-מגדים. עיין ב"ז ששליחות כ"ג של אַינוֹ-יְהוּדִי. וכן אסורה לומר לעכו"ם (מל) בחולין-המורעד פסח שיקנה חמץ בשביבלו ואפלו לא ימשוך החמצ להזק ביז ישראל, דיש פוסק' יש ובראין דיש שליחות לעכו"ם לחומרא. ובידייעבד אם קנה ולא משך לרשותו, אין לאסורה לאחר הפסח [מחידושי רע"א, ז]. כתוב הפני-מגדים: בעכו"ם שיקנה מעכו"ם הובאה שיש בתוכתה קצת חמוץים, שרי לשראל להיות סופר בזיהום, כי לא بعد החמצאים הוא נותן דמים. אם היהת בז מהות עכו"ם טעונה חמץ, (מג) מותר לפרקה בז מושך צער בעלי-חיזים, דאך והעכו"ם מוחזק לו טוכה עברה וזה מקרי בעלמא כרואה בקיומו של חמץ כ"ד שיחזק לו טוכה, שרי: ז (כד) כ"ד שיבשל

שער הציון

(לט) הגראז'ן, וכן שמע בגמרא ורק אמר חושש וכו': (יל) ש' ט' ז' ופי חזש, וכן נטהה שם דעת הגראז' באביוו, דלא מגאנ-אברהום שהעתיק בעינינו ורק דעתה המחבר שם: (יל) ריבכ'א בכבודה וזה שם, עיון שם: (יל) והיכא שהיה שם גמ' בין חניתה מעתה והמעיטה קיביל דידי העב, לדעת התוספתה שם בריבור המחליל עג'ני שרי, רוחה נקנה (חצצ) למ' שנותן המעות, והבעל-הבית איינו אלא שלווה של בעל המעות להביאו לא החמצ: (יל) מגאנ-אברהום בסיס הריבכ'ש: (יל) מגאנ-אברהום, עיון שם: (יל) ריבכ'ש. וכותב עוד שם: ואפלו אם נימא שאין השරואל וווצה שיקנה לעצמו ממש אסורה, מכל מקום חמוץ שעירום ביז שראל ואחויתו לעליון צורא לומד, וזה נמי יארח החמצ מהי-ציטרכ' לחזרו והדומם לכך ולולו. והזה שוחקה עליון המשנה למ' פרע ד מלכבותה ומזה לכלה בג איינו דק על לשונו הגראז'ה מה שכתוב עזיר הוא בא עזיר הדרין דברי הירובכ'ש נוכנוט: (יל) הגראז'ן (מ) פרא-מגדים, וכוננותה הוא בין מפשעה ובין מגניבה ובין מאכילה. ורואה רבעון שירוגה שאינו מוקל עליון אחריתו דעתי זדי אפלו אם מתנה שאינו מוקל עליון מגניבה ובאיידה, דיש בז רבעון שירוגה שאינו מוקל עליון אחריתו רק קלסא דרבנן יש להקל בז, דבצמאן כיון גונן לו העכו"ם עיטה דעתו שיתן לו עבורה והזה מקרי פשח על זה: (מג) מגאנ-אברהום לחיוין קמא של התוספות, וכן כתוב באליה רבבה לדינה וש"א:

Pri Megadim permits a Jewish broker to arrange a sale of wheat between two non-Jews, even if some of the kernels have become Chametz. This is permitted because the Chametz doesn't affect the value of the sale at all. Clearly, if it would affect the value then it would be prohibited to be involved in the sale. This can be relevant for Jewish insurance brokers who arrange coverage for Chametz merchandise of non-Jews.

משנ"ב ס' תנ ס'ק גב
פר' מגדים התיר לישראל להיות סרסור (Broker) בין' עכו"ם לักษות תבואה אף שיש בתוכה איה גרגירים חמוץים, מטעם שהעכו"ם אינם משללים בעד החמתזים.
ומבואר להדייא שבחמץ מושך אסור להיות סרסור בעד חמץ. וזה גנע לביטוח (Insurance)
על סחרה של חמץ בז מוקם שהישראל הוא הסרסור.

ט"מ ה

**בעניין איש ואשתו שיש סכומים ביניהם
ודם בשני מקומות לאיוה ב"ד ציריכים
לייך לדון**

כי ככלו תשכיב
מע"כ יידי הרוב הגאנן המפורסם מההר"ר פינחס
הירשפרונג שטיטיא.

הנה בדבר איש ואשתו שיש סכומים בגיןם והם
בשני מקומות מצד המחלוקת שביניהם שנגידין
הוא לאיוה ב"ד ציריכים לילך מושום שהוא רוזה
שהיה דינם בב"ד של מקומו והוא רוזה בב"ד של
מקומה ותורה כתירה שהיא צריכה לילך ב"ד
שבקומות הבעל רוזה כתירה לילך גם דעתו העגנה
בזה.

הנה בפתח חומר סימן י"ד סקייד הביא מההר"ר
הועל אשכנזי דהיאת צריכה לילך אל מקום האיש
מושום שהוא הייכת בכבוד בעלה ודינה והוא דבנ'
שצרכיך לילך אחר אביו שאיטה ברמ"א שם סוף סעיף
אי וביריד סימן ר"מ סעיף ח' וכותב הפתח טלית
נוראו לו ולא כתוב טעם. אבל פשוט לעיד שילדי
כבוד האשה לבעה לבעה לבן לאביו דכבוד
אשה לבעה הוא רק מענייני החthicיות שבין איש
לאשתו שאפשר על זה שאריע שצרכיך לדון ביןיהם
שאינו דבר המצויא לא חייבות בכבוד זה, ואדרבה
הוא גם הוא חייב לכבדה כדאיתא ביבמות דף ס"ב.
ולילך לפניו ב"ד הואר בזין לאשה ואפילהו לילך ב"ד
להכיר נדרה הואר בזין לה. כדאיתא בכתחנות דף
ע"ז ואך לר"מ נמי הואר בזין אלא שסובר שהבעל
לא חש לכך, ואיך לילך למקום שאינו במקומה
אולי הואר יותר בזין לה, ולהאטיש אין זה כלום אלא
ענין טיראה. ועיין במהריק שורש נ"ח שם הואר
הדרין שבזין הולך אחר אביו מזרין כבוד כדצין ברמ"א
י"ד סימן ר"מ ושם איריך בן ואמו כתוב דלב"ד שחו"ז
מעיריה הואר יותר בזין לאשה. ואיך אפשר בכזה
שצרכיך לילך אחריה בזין שלו אין זה בזין ולה
הואר בזין. ואך שרש"י סנהדרין דף ע"ז פ"י והמכוורת
בתчасיתן נאין. מ"מ הרי ממש שוחטשיטן נאים
אינו מדין חיזוב כסות אלא מדין כבוד כדי שתחטבך
בזה שיחוקה לחובשה ואיך כי"ש שמחוויך לכבודה
בדברים שלא תחבותה בהן. וגם הוא ברמב"ם פט"ז
מאישות היחס כתוב סתם שיטתא אדם מכבר את
אשר יותר מגנוו ואחיך בהיכ' כתוב דין דואשה
תהיית מכבדת את בעלה יותר מדא עיישי. עכ"ש
כבוד זה שהוא מענייני התוחיכות והוא גם דין בז'

נתחייב וואיש בעל תמרוץ מפן לאחד ולא רצתה
הר"ר לדונו לפי שונגה המהלך שלו ואמריך בバイ
כידא דשותית מיניה לא תישדי ביה קל ואנטפקת
אם ההוא דין או ההממר רק ממדת הסידור וננה
הטעם שכחוב מסעם בירא דשותית מיניה לא נכח כלל
ולחייב למי שחייב מפן ע"ש דין אין זה שום רעה
להאמדים אלא אדרבתה טובה גודלה ממפרוש בטנדידין
כך י' דאייל מבוי דין שאל גלייאן לירמר וליזיל
באוריוא ולעיל מוה בבריטיא בדף ר' שובי אמר על
ויהי דוד עושה משפט ובדקה ע"ץ שאל שלים
טחון ביתו וזה משפט ובדקה משפט להה שוחזר
לו מפוטו ובדקה להה שוחזאי גוילא מתהה ידו ואיך
יאמר שהוא בשדיית קלא בבריא דשותי מיניה. אך אליו
מדין שוחזר החמיר שהוא רק ממדת הסידור שלא לדון
למי שנגה פטגנו דהני עבירות זויש דיני גוררות
הם רק ממדת הסידור כדאיתא בתוס' שם והב"י כתוב
בסייעין ט' שכן סובר גם הפטור בשם בגאון. ובלא יהיטה
ההנאה בשעת מעשה אף בהיה בסיכון הרי גם המחבר
בסייעין י' סובר שהוא רק ממדת הסידור אף שסובר
דנגן ועובדות היו פסולין מדין ואהנאה שהה
לו ממן בזמן רוחוק אפשר גם ממדת הסידור ליכא
שנגי כתוב הדריא שהגדת הסידור הואר רק שיזע
שנתקרב דעטו לה ובזמן רוחוק מטבר שכבך נשכח
התקרבות הדעת שנעשה מוה. ואין אצל הספר לעזע

בן אבל בפ"מ שהבאת דבריו לא נכח כלל.

לע"ג 1234567

ובדבר אחד שעובד באפיית פת של עכרים וכשלآل
יעובד בפסח יפסיד פרנסתו. אני רואה שם היתר
דררי הוא משתכר באיהין שאסור כדאיתא בסימן
תיז' סעיף ד'. וגם בלבד זה הא בהכרה יש לו אחירות
על הפת שאופה ואיך שהוא בכית העכרים נמי על
מה שבידו הוא כבביחו שיש לחיבך מזיד האחירות
וליד לא עבר דכמה שבידו הוא נגרי בתיו של
נכרי דלא נטל שכר על חסנו של נגרי בתיו של
בבית הנכרי ונמצאו שאיכא גם איסורו دائורייתא
או שלא היה נטל שכר על אפייתו בפסח. וגם זה
עצמו שאם לא יעובד אצלו בפסח יסלחו זיפסיד
פרנסתו הרוי אין לך שכר גדול מוה שאסור להשתכר
נאיהין וכלנו לו עצה אל לא לשכור עכרים שיעובדו
תחלמי בימי הפסח שהו מוחר בפשיטות.

ידידון,

משה פינשטיין

Rav Moshe zt"l prohibits a Jewish employee from working in a non-Jewish bakery on Pesach, even if he does so merely to keep his job and does not accept any payment for his work. The fact that he retains his job by doing so is in itself considered deriving benefit from Chametz. His only option is to hire a replacement for the days of Pesach.

Consequently, a hired nurse or the like may not deal with Chametz on Pesach even if she does not accept payment for the work she does on Pesach, because she is doing so in order to maintain her job.

างרות משה ח"מ ח"א סוס"ד
ישראל שעובד במאפייה של עכו"ם, לא רק שאסור לעובד בפסח כדי לקבל שכה, ודודי חי שוב
משתכר באיסורי הנהה, אלא אף אם יעובד בחינם כדי שתהיה לו עבודה לאחר פסח ג"כ אסוח
שאן לך שכר גדול מוה שעובד כדי שתהיה לו עבודה קבועה גם לאחר הפסח.
ואין עזה אל לשכור נגרי בתיו בערך שבודד במקומו.

לפי זה, באחות (nurse) וכדומה, אף אם תסכים לעבוד בחינם לא מהני, וצריכה לקבל חופש
בזמן ימת הפסח שלא לעבוד כלל, או שלא לטעו שם מלאכה במאלים של חמץ כלל.

על פי התורה אשר יורוחה

Yorucha

Topical Overview

A TRANSCRIPTION OF THE YORUCHA CURRICULUM WEEKLY OVERVIEW VIDEO

Corporate Chometz

Rav Yosef Kushner

THE HALACHOS OF BUSINESS RELATED CHOMETZ ON PESACH

The Three Prohibitions:

There are three prohibitions related to chometz on Pesach.

1. It is forbidden to eat chometz on Pesach.
2. It is forbidden to own chometz on Pesach or to have chometz on your property on Pesach.
3. It is forbidden to derive benefit from chometz on Pesach.

The first of the three prohibitions is not usually relevant to a business setting, but the second and third are very pertinent.

Regarding one's personal chometz, it is pretty easy to avoid the prohibitions. Any chometz that one owns can be sold and put away in a designated spot until after Pesach. If any chometz is found on Pesach in one's property, it does not belong to him because he disowned it previously.

In a business setting, however, there are many scenarios where it is much more difficult to avoid the prohibitions.

PART ONE

CHOMETZ ON YOUR PROPERTY:

If a businessman who deals in real estate owns a multi-unit residential building, he is not responsible

for any chometz located inside apartments he rents out. If the tenants are paying rent, they gain control of their residences, and the landlord need not be concerned if they have chometz in their possession. The same is true regarding the owner of an office building or shopping center. If individuals rent offices or storefronts, they gain control of their rented space, and the landlord bears no responsibility.

However, there are usually some common areas in such buildings that are not rented out to specific individuals and, therefore, represent a much bigger concern. For example, an apartment building may have a lobby or outdoor eating area that is open for use to all the tenants but is not rented to any of them in particular. Similarly, an office building may have a dining room and a shopping center may have a public eating area. All these common areas are not rented to anyone in particular and, therefore, remain under the control of the building's owner. This may present a big problem if chometz is left in any of these areas.

The Shulchan Aruch states (Orach Chaim 440:3) that if a non-Jew enters a Jew's home on Pesach with chometz in his hands, the homeowner is allowed to let him in and transgresses no prohibition from having this chometz in his home. The Mishnah Berurah adds, however, that once the non-Jew leaves, the homeowner must be careful to clean up any pieces of chometz which were left behind.

The explanation for this is that as long as the non-Jew is holding and eating the chometz, it belongs to him, and the Jew need not be concerned about it. But once leftover pieces fall on the floor, which the non-Jew has no intention of retrieving, this chometz becomes

ownerless. The halacha states that there is a Rabbinic decree that a Jew may not allow ownerless chometz to remain in his possession on Pesach; therefore, he must burn it immediately.

It would thus stand to reason that if a non-Jew would eat chometz in the common area of a property owned by a Jew, and would then leave some pieces or garbage in the area, these leftovers would fall under the category of ownerless chometz left on a Jew's property. The ramifications of this would be that the Jew would have to remove it immediately. If he doesn't, he would be in transgression of a Rabbinic prohibition.

Of course, it is not practical to expect the owner of a building to constantly keep watch over the common areas of his property over Pesach. The same problem would apply to many other types of businesses. For example, if someone owns a trucking business and uses non-Jewish drivers to haul goods, every time a driver ate chometz in his truck and dropped some crusts on the floor, he would have an obligation to burn them. Obviously, this is not possible. So, what is the solution?

It would seem that the only viable option would be for the business owner to sell his entire building or all of his trucks before Pesach so that he is not the owner and is not responsible for any chometz in the common areas. He will have to ask a competent Rov to create a good shtar to formulate this sale properly.

If someone is leasing an office building, he would have an even more complex problem. When he leases the building, he gains control of it, and becomes the halachic owner; therefore, he is responsible to burn any ownerless chometz in the common areas. If a non-Jew would leave some leftover chometz in the dining area, he would be obligated to burn it; therefore, he would have to sublease the building to a non-Jew avoid this prohibition. However, he may have signed a lease that forbids him from subletting to someone else. Thus, it would seem that the only way to get around the problem would be for him to sell his entire business to a non-Jew for the duration of Pesach. Since it is still the same business, he would not be breaching the contract by subleasing, but he would be removing himself from ownership until the end of Pesach.

The Shulchan Aruch (483:2) does list one caveat

that could ease the problem a bit for some landlords. He rules that if the landlord lives far away from the property he owns and has not been there in more than 30 days, he does not have to worry about ownerless chometz on the property and has no obligation to burn it. The Mishnah Berurah (443-14), however, quotes the Gr"a as stating that this exception to the rule only applies to chometz left by a non-Jew. If the chometz was left by an irreligious Jew, this exclusion would not apply and the problem would still have to be rectified.

PART TWO

THE PROHIBITION TO DERIVE BENEFIT FROM CHOMETZ:

It is forbidden to derive benefit from chometz on Pesach even if you do not own it. For example, it would be forbidden to feed any chometz to an animal on Pesach.

An application of this prohibition is that the Bais Yosef rules that it is forbidden to actively make money through working with chometz on Pesach. Accordingly, it would be forbidden for a Jew to work as a watchman for a warehouse full of chometz, as he would be benefiting from chometz on Pesach. It would also be forbidden to have a job stocking shelves of chometz in a supermarket on Pesach for the same reason. Furthermore, even if only part of one's job involves working with chometz, if they would not be able to keep the job if they would refuse to do that aspect of the work, they would be considered to be benefiting from chometz. Consequently, if part of a nurse's job would be to serve chometz food to patients on Pesach, and she would be unable to refuse this chore and still keep her job, she would be forbidden to do her job on Pesach.

In an interesting teshuva, an individual asked Rav Moshe Feinstein if he may work in a non-Jewish bakery on Pesach. The man states that he would be willing to work for free, without taking any money from his work on Pesach, but only working so that he doesn't lose his job. Rav Moshe rules that it is forbidden because if one works in order to keep his job, that is considered benefitting from chometz.

It would thus seem that the only solution for someone with such a job would be to take off from

work for the duration of Pesach.

This prohibition extends even to passive profits one derives from chometz. In this vein, the Shulchan Aruch (450:4) states that if a non-Jew uses a Jew's oven to bake chometz on Pesach and is willing to pay him for the usage, the Jew is not permitted to take the money as this would be deriving benefit from chometz. Having said this, we must clarify that if a Jew rents out a storage facility to a non-Jew, who stores chometz in it on Pesach, there is no prohibition to accept the rent money. The difference is that the renter of the warehouse has to pay rent no matter what he stores in the facility, and he even must pay if he leaves it empty; therefore, it cannot be said that the Jewish owner is benefiting specifically from the chometz.

Thus, if a businessman would own a fulfillment center and would charge for a certain amount of space per month, there would be no concern if a non-Jew would store chometz there. If, however, he would charge a fee for each pallet stored, he would not be allowed to take money for pallets of chometz stored over Pesach. Similarly, if a Jew owns a trucking company and he charges the renter per load, he would be allowed to accept the payment even if the non-Jewish renter uses the truck to transport chometz, as he would have to pay him the same price no matter what he put on the truck. However, if the renter is being charged by weight or per pallet, there would be a problem of accepting payment if part of the load was chometz.

ROTZEH B'KIYUMO, WANTING THE CHOMETZ AROUND:

In addition to all of the above, there is another prohibition known as "rotzeh b'kiyumo", benefiting by having the chometz around.

To illustrate, the Shulchan Aruch (450:7) rules that one cannot rent a pot to a non-Jew if he knows the renter will use it to cook chometz on Pesach. The reason for this is because if the pot would be on the fire with nothing inside of it, it would become ruined; therefore, the owner wants the chometz inside the pot to exist. Since he is benefitting through the existence of the chometz, it is considered a forbidden benefit derived from chometz on Pesach.

This could apply in many contemporary scenarios.

To name one: If a person owns a nursing home and utilizes a food service company that serves chometz food to the residents, he wants this chometz to exist and is thereby benefiting from it, which could present a halachic problem that he would need to discuss with his Rav.

Another example would be if someone owns a vending machine that dispenses chometz on Pesach. Even if he sold the chometz before Pesach, if he is going to collect the money in the machine afterwards, he wants the chometz to exist so that he can get that money. This may present a problem that would need to be addressed by a competent halachic authority.

PART THREE

DEALING WITH DELIVERIES:

A common shailoh comes up when someone receives an unexpected delivery of chometz on Pesach. Is there any permissible way to accept the delivery?

The Shulchan Aruch (448:2) rules that if a non-Jew brings a gift of chometz to a Jew on Pesach, the Jew should not accept it. The Mishnah Berurah explains that by accepting it, he would be taking possession of it, and would be transgressing the prohibition of owning chometz on Pesach. It also would be forbidden to derive benefit from after Pesach, just like any other chometz owned by a Jew on Pesach.

Furthermore, even if he doesn't explicitly accept it, he cannot tell the non-Jew to place it in a certain corner or part of the house, as placing it aside would be akin to accepting it and would have all the same problems. On the other hand, if he does not accept it or show any interest in it, and the non-Jew simply puts it down on his own and leaves, it would not be forbidden after Pesach. This is because the Jew has shown that he does not want the chometz, and one's property does not take ownership of an item against one's will. (One would have to build a partition around the chometz so that he does not see it on Pesach and possibly be tempted to eat it, which is the same halacha as any chometz that is in one's property that does not belong to him.)

The same guidelines could be applied to a commercial shipment that arrives unexpectedly on Pesach. If a shipment arrives on Pesach, one cannot accept it. He

also cannot tell workers where to unload it. While according to what we stated above, one might think there would be no problem if the deliverer just left it on his own, that may not be so simple. The reason this may still be problematic is because of a halacha in Shulchan Aruch that states that if a Jew owns an oven that he rents out with a barter system, wherein everyone who uses it must pay him with one loaf of bread, and a non-Jew uses it on Pesach and leaves a loaf next to the oven, that bread is prohibited after Pesach because it came into the Jews possession on Pesach. In such a case, we do not say that because he doesn't want to obtain possession of the bread his property does not acquire it against his will. The reason for that, as explained by the Bach, is because, in this situation, that is the normal system of how he does business. Since he always obtains bread this way, if he doesn't want this loaf, he must explicitly declare that he is refusing it. If it is just left by the oven and he says nothing, it automatically follows the standard procedure and becomes his.

Based on this halacha, one may conjecture that if it is standard procedure for shipments of food to be left by someone's warehouse, they would automatically enter his possession, even if he does not want them. In order to avoid taking ownership of them, he would have to explicitly state that he does not want to acquire them.

Even if he does explicitly say he doesn't want to obtain ownership of the chometz, he still has another problem. If the chometz is now ownerless, it would be categorized as ownerless chometz on his property. As we previously stated, this constitutes a Rabbinic prohibition and the chometz would need to be burned. If such a problem does arise, one should consult a Rov as to how to proceed and possibly recoup the loss.

(One may ask why this problem of ownerless chometz on one's property does not seem to be a concern in the case where a non-Jew brings one a gift on Pesach and leaves it on his property. The answer seems to be that in such an instance, where the non-Jew is a private individual, if the Jew doesn't accept the gift, we can assume that the non-Jew realizes that he retains ownership until the Jew takes it. In the case of a delivery service, it is obvious that they relinquish

all ties to the merchandise when they deliver it, and if the Jew does not accept it, it becomes completely ownerless.)

ACCIDENTALLY SELLING CHOMETZ ON PESACH:

We previously mentioned that it is forbidden to make a profit from dealing with chometz on Pesach.

An application of this prohibition that we did not mention previously would be if someone is an Amazon seller and realizes on Pesach that one of his accounts is still selling a chometz product. He cannot accept any money for the sale of chometz on Pesach, and if he already sold some chometz, there is a major sha'iloh regarding whether he may keep the money. The Mishnah Berurah (443:16) rules that although according to the letter of the law he may keep the profits, he should be stringent and not take possession of it. If it is impossible to stop a pending transaction, a Rov should be consulted to discuss how to avoid taking possession of the ill-gained profits.

If the Amazon seller unwittingly continued selling chometz through Pesach, he may stand to have a big loss if he has to decline all the profits. If he made a shtar before Pesach that stated that he is selling all his chometz to a non-Jew – both the chometz he knows about and the chometz he is unaware of – the status of the proceeds will be subject to a major machlokes haposkim. In a famous teshuva, Rav Moshe Feinstein writes that if a store sold its chometz and then continued to do business with it over Pesach, even though the store did the wrong thing, the sale is still valid. Many Poskim disagree and say that by doing business with the chometz on Pesach, the store owner displayed that he is backing out of the sale and it becomes null and void. Accordingly, not only is the chometz forbidden on Pesach, it would be forbidden after Pesach as well. In such a case, one would need to consult with a Rov for a definitive psak.

Core Curriculum

(subject to change)

PART I Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Dina D'malchusa Dina- 2*
 - › Obligation to Adhere to Civil Law
 - › How Civil Law Impacts Agreements Between Two Parties
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2
 - › What Constitutes a Minhag
 - › How Minhag Impacts Employment, Tenancy, Partnerships and Real Estate Deals etc.

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Business and Employment on Chol Hamoed

PART II Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

- Introduction to Choshen Mishpat & Business Halacha -1
- Gezel - 3
- Gezel Akum, Ta'os and Mate' Akum -2

- Geneivas Da'as - 1
- Acceptable Marketing - 1
- Halachic Considerations of Corporate Gifting - 1
- Halachos of Employment -4
 - › Backing Out
 - › Where Backing Out Causes a Loss
 - › Working Pro Bono and Hiring Jewish
 - › Obligations of Employer and Employee
- Halachic Deals and Documents - 4
 - › Understanding Asmachta
 - › Agreements and Kinyan Devarim
 - › The Halachic "Agreement Validation" Clause
 - › Non-Competes and Non-Circumvent Agreements
- Partnerships & Corporations - 4
 - › Structuring
 - › Legal Entities and Trusts
 - › Management
 - › Divisions of Profits and Losses

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz - The Issues and the Solutions
- Isurei Hana'ah

PART III Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments and Kinyanim

- Hasagas Gevul and Competition - 4
- Kinyanim Expounded - 2
- Situmta - The Kinyanim of the Marketplace - 1
- Mi Shepara, Mechusar Amana etc. - 2
- Ona'ah - 2
- Mekach Ta'os- 4

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Maaser
 - › As a Business and Individual

Elul 5781 - Maintaining a Kosher Work Environment

- Yichud in the Workplace - 2
- Interaction With the Opposite Gender - 2

Tishrei 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

- Websites and E-Commerce on Shabbos and Yom Tov

Winter 5782 (Leap Year) - 1st Semester

- Loans and Guarantees - 2
- Ribbis 101/The Basics - 4
- Insurance Issues - 1
- Brokerage - 2
- Lashon Hara in Business - 2
- Legal Holidays and Chukos HaGoyim - 1

Winter 5782 - 2nd Semester - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din - 3
- Din and Lifnim Mishuras Hadin - 2
- Arka'os - 2
- Quitting, Firing, and Severance - 2
- Partnership Dissolution - 2
- Collections - 2
- Bankruptcy - 1

Nissan 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

- Maintaining a Facility on Pesach

Summer 5782 - Final Testing and Review

PART IV

Industry-Specific & In-Depth Supplemental Tracks

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Previous Topics
- Nizkei Shcheinim
- Mazik, Garmi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nosson Law
- Hefker, Pruzbul, and Other Choshen Mishpat Topics

Real Estate Track:

- General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen
- Employment Training
- Facility and Housekeeping
- Compliance and Fiduciary
- Partnership and Employment
- Medical Issues

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies & Commodities: Se'ah Bese'ah Applications
- Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions - Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika: Deposits & Price Guarantees
- Tarsha- Paying for Credit & Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jew's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan
- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two
- Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts - Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication & the Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines & Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska - Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska- The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes - Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

CURRENT YORUCHA CHABUROS

BELLE HARBOR

Bais Yehuda
R' Dovid Semel

BROOKLYN

R' Felder's Shul
Rabbi Heshy Wolf

Yad Yosef Torah Center

Rabbi Eddie Kassin

Flatbush Park Jewish Center

Rabbi Eli Moskovitz

CHICAGO

Agudas Yisroel of West Rogers Park
Rabbi Moshe Scheinberg

CLEVELAND

Beis Doniel
Rabbi Dovid Aron Gross

DALLAS

Cogregation Toras Chaim
Rabbi Yaakov Rich

DETROIT

Lakewood Kollel
Rabbi Boruch Miller

Bnei Israel Kollel

Rabbi Yisroel Cywiak

FAR ROCKAWAY

Khal Zichron Moshe Dov
Rabbi Ahron Stein

Sulitzer Bais Medrash

Rabbi Avraham Hartman

JACKSON

Khal East Veterans
Rabbi Baruch Isaacs

LAKEWOOD

Bais HaVaat
Rabbi Dovid Grossman

Bais Medrash of Lutzk

Rabbi Yaakov Pascal

Bitbean

Rabbi Aryeh Caplan

Bernath And Rosenberg

Rabbi Baruch Fried
Rabbi Yossi Schuck

LAWRENCE

Hechal Dovid (W)
Rabbi Mattisyahu Blumenthal

LOS ANGELES

Kollel of LA
Rabbi Zalmen Frager

Bait Aaron Torah Outreach Center

Rabbi Moshe Nourollah
R' Avraham Hirshberg

LIDO BEACH

Lido Beach Synagogue

MINNEAPOLIS

Minneapolis Kollel
Rabbi Maeier Kutoff
Rabbi Binyomin Stoll

MONSEY

Chabura of Haverstraw
Rabbi Tzvi Rubin

Zichron Yakov

Rabbi Yehuda Russack

Brisker Kollel

Rabbi Michoel Illes

Cogregation Torah Utfila

Rabbi Moshe Langer

PHILADELPHIA

Philadelphia Community Kollel
Rabbi Yosef Prupas
Rabbi Yaakov Baum

QUEENS

Cong. Ohr Bechor Halevi
Rabbi Chaim Schwartz

STATEN ISLAND

Kehilas Niles
Rabbi Dovid Waldman

TORONTO

Ateres Mordechai
Rabbi Yosef Rothbart

WEST HEMPSTEAD

Young Israel of W. Hempstead
Rabbi Dovid Felt

Eitz Chayim of Dogwood Park
Rabbi Dov Greer

WOODMERE

Kollel Bnei Yeshivos
Rabbi Shmuel Witkin

Aish Kodesh
Rabbi Yoni Levin

Yeshiva Gedola Five Towns
Rabbi Ami Glassberg

TO CREATE OR JOIN CHABURA CONTACT US

 732.232.1412

888.485.VAAD(8223) #302

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

DOES YOUR BUSINESS

...sell chametz products via an **online marketplace** like **Amazon**?

...serve chametz on Pesach, such as a **healthcare facility**?

...**depend** on chametz, such as a **truckling company** that hauls bread for clients?

...**profit indirectly** from the sale of chametz on Pesach, like a property owner who **leases space to Dunkin' Donuts**?

...sell chametz that may be **returned** either on or after Pesach?

...sell chametz on **consignment**?

YOU MAY NEED A SPECIALIZED
CORPORATE MECHIRAS CHAMETZ

**CONTACT THE BAIS HAVAAD OFFICE
FOR A FREE CONSULTATION**

Schedule a mechiras chametz consultation:

1.888.485.8223 x.363 | info@baishavaad.org | ⓧ 732.232.1412

JOIN THE YORUCHA INITIATIVE!

888.485.VAAD(8223) #303

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

3 WAYS TO JOIN:

AS AN INDIVIDUAL

Join the national Yorucha chabura together!

Tap into the physical or digital resources via hard copies, web, email and/or whatsapp.

Connect with Bais HaVaad Dayanim and Poskim for any questions you may have, as well as arranging study sessions with a Dayan, setting up a chavrusa, and more.

AS A COMMUNITY

Set up or join a community or shul chabura

Reach out to organize a choshen mishpat chabura in your own shul.

AS A BUSINESS

Set up a Board Room Bais Medrash in your business

Mincha Learning In just 5 minutes a day, before or after Mincha, you can learn short, practical and insightful Business Halachos.

Weekly Lunch & Learn Join a deeper dive into the background of the halachos by understanding the sugya behind the halachos as well.